

Стуліка Олена Борисівна
Маріупольський державний університет
ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МНЕМІЧНИХ ТА ІНШОМОВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

Удосконалення процесу навчання та засвоєння іноземних мов завжди пов'язувався із функціонуванням пам'яті. Дослідники пам'яті неодноразово доводили те, що даний пізнавальний процес є одним із провідних компонентів багатьох здібностей. Тому, розвиток іншомовних і мнемічних здібностей виявляється взаємопов'язаним.

Під мнемічними здібностями (А.О.Смирнов) слід розуміти індивідуальні розбіжності у точності, швидкості та міцності запам'ятовування. Процес розвитку пам'яті є процесом формування функціональної системи мнемічних здібностей (Л.В.Черемошкіна, В.Д.Шадриков), яка відповідає за змістом вищим формам пам'яті (Л.С.Виготський, В.Я.Ляудіс) і включає функціональні, операційні та регулятивні механізми. Сукупність різнорівневих онтогенетичних якостей людини генотипічно обумовлена як така, що розвивається та складає основу функціональних механізмів мнемічних здібностей. В такому розумінні пам'ять виступає і як мнемічна здібність, і як системоутворюючий фактор структури пізнавальних здібностей. Звідси зрозумілим є вивчення індивідуальних мнемічних здібностей як основи інших здібностей.

Під іншомовними здібностями розуміють такі індивідуальні психологічні та психофізіологічні особливості, які характеризують високий темп та рівень оволодіння мовою у відповідних умовах та рамках (методики), тобто оволодіння основними навичками та вміннями. Іншомовні здібності класифікують: 1) із позиції вияву здібностей до різних аспектів мови і мовленнєвих умінь, мовленнєвих процесів рецепції і продукції; 2) із позиції визначення особливостей психічних процесів – сприймання, пам'яті, мислення, які є ядром структури здібностей щодо засвоєння мовного матеріалу; 3) із позиції визначення впливу індивідуально-психологічних, характерологічних, особистісних особливостей людини на успішність оволодіння і володіння іноземною мовою.

Для всіх досліджень характерним є визнання значної ролі пам'яті у реалізації іншомовних здібностей, які забезпечують ефективність іншомовної діяльності.

The process of improving of learning process and mastering of foreign languages is closely connected with work of memory. Researchers of memory proved that this cognitive process is considered to be one of the leading components of abilities. That's why development of foreign-language and mnemonic abilities turns out to be interconnected.

Under the term “mnemonic abilities” should be understood individual differences in accuracy, speed and strength of memorization. The process of memory development is considered as the process of formation of functional system of mnemonic abilities that correlates with the highest levels of memory in its meaning and includes functional, operational and regulative mechanisms. The total sum of human's ontogenetic qualities of different levels is conditioned as developing and makes the basis of functional mechanisms of mnemonic abilities. In this way, memory may be considered as mnemonic ability and system-forming factor of cognitive abilities' structure. And so, studying of individual mnemonic abilities as the basis of other abilities becomes grounded.

Under foreign language abilities we understand such individual psychological and psycho-physiological abilities that characterize high tempo and level of mastering the language under definite conditions and methods, that is, to master main skills and abilities. Foreign language abilities are classified according to position of: 1) manifestation of abilities in different language aspects and language skills, processes of reception and production; 2) differentiation of peculiarities of mental processes – perception, memory, thinking which are considered basic in the structure of abilities according to the process of mastering the language; 3) detecting of individual psychological, character and personality abilities of humans to the successive mastering of foreign language.

Many researchers recognize the significant role of memory in realization of foreign language abilities that provides the effectiveness of foreign language activity.